

Folketinget – Europaudvalget

Christiansborg, den 3. oktober 2005

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Notat fra Rådets juridiske tjeneste vedr. dommen fra EF-Domstolen om strafferetlige regler med hjemmel i det overstatslige samarbejde

Til orientering omdeles notat fra Rådets juridiske tjeneste vedr. dommen fra EF-Domstolen (C-176/03) om strafferetlige regler med hjemmel i det overstatslige samarbejde.

Med venlig hilsen
Anne-Sofie Jensen,
udvalgssekretær.

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 23. september 2005 (28.09)
(OR. fr)

12587/05

JUR 388
DROIPEN 40
ENV 421

ORIENTERENDE NOTE

---

fra: Den Juridiske Tjeneste
til: Coreper 2

Vedr.: **Sag for Domstolen**

Dom i sag C-176/03 (Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Rådet for Den Europæiske Union)

– Annullationssøgsmål vedrørende Rådets rammeafgørelse 2003/80/RIA af 27. januar 2003 om strafferetlig beskyttelse af miljøet

---

1. Domstolen har ved dom af 13. september 2005 annulleret Rådets rammeafgørelse 2003/80/RIA af 27. januar 2003 om strafferetlig beskyttelse af miljøet¹. Annullationssøgsmålet var blevet anlagt af Kommissionen, og støttet af Europa-Parlamentet, i henhold til artikel 35, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Union.
2. Formålet med den annullerede rammeafgørelse var at gøre beskyttelsen af miljøet mere effektiv ved at pålægge medlemsstaterne en forpligtelse til at anvende deres strafferetlige bestemmelser på dette område. Den tog sigte på at tilnærme medlemsstaternes lovgivning indbyrdes for så vidt angår de væsentlige bestanddele i de overtrædelser, der i national ret skal behandles som kriminelle handlinger, de nødvendige sanktioner, juridiske personers ansvar, domstolskompetence samt udleveringsbestemmelser.

---

¹ EUT L 29 af 5.2.2003, s. 55.

3. Det spørgsmål, Domstolen skulle afgøre, var, om Rådet ved at vedtage disse bestemmelser havde grebet ind i de beføjelser, som er tildelt Fællesskabet ved EF-traktaten, og dermed overtrådt EU-traktatens artikel 47.
4. Domstolen har først fastslået, at "*beskyttelsen af miljøet er et af Fællesskabets grundlæggende formål*" og at "*artikel 174 EF – 176 EF udgør principielt den ramme, som Fællesskabets miljøpolitik skal udøves inden for*" (præmis 43). Efter at have behandlet rammeafgørelsens formål og indhold har den derefter konkluderet, at "*når det udgør en nødvendig foranstaltning til bekæmpelse af alvorlig skade på miljøet, at de nationale myndigheder anvender sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og har afskrækkende virkning*", har fællesskabslovgiveren beføjelse til at "*træffe foranstaltninger, der relaterer sig til medlemsstaternes strafferet, og som fællesskabslovgiver finder nødvendige for at sikre, at de bestemmelser, den vedtager på miljøbeskyttelsesområdet, er fuldt ud effektive*" (præmis 48).
5. Domstolen fastslår, at "*rammeafgørelsens artikel 1-7, på grund af deres formål og indhold, har miljøbeskyttelse som overordnet mål, hvorfor de gyldigt kunne have været vedtaget med hjemmel i artikel 175 EF*" (præmis 51). "*Da rammeafgørelsen således griber ind i de kompetencer, som Fællesskabet er tillagt i henhold til artikel 175 EF, er den i strid med artikel 47 EU, hvilket gælder for hele rammeafgørelsen, eftersom denne ikke kan opdeles*" (præmis 53). Domstolen har annulleret hele rammeafgørelsen.
6. Det bør præciseres, at det i rammeafgørelsens artikel 1-7 drejer sig om at definere ordene "ulovlig", "vand" og "juridisk person" (artikel 1), at definere, hvilke typer adfærd der efter national ret i medlemsstaterne kan kvalificeres som overtrædelser af straffeloven (artikel 2), at kriminalisere uagtsom adfærd (artikel 3) og medvirken og anstiftelse (artikel 4), at forpligte til at indføre sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, herunder, i det mindste i de groveste tilfælde, straf i form af frihedsberøvelse, som kan medføre udlevering, samt at give mulighed for at indføre andre sanktioner eller foranstaltninger (artikel 5) og at fastlægge juridiske personers ansvar (artikel 6) og sanktioner over for juridiske personer, der ligeledes skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder, og som kan indbefatte andre sanktioner (artikel 7).

7. Domstolen har ikke udtalt sig om rammeafgørelsens øvrige substansbestemmelser, navnlig artikel 8 (om jurisdiktion (stedlig kompetence og personkreds)) og 9 (om udlevering og indledning af retsforfølgning), men det synes at ligge implicit i dommen, at Domstolen ikke mener, at disse bestemmelser gyldigt kan vedtages på grundlag af EF-traktaten.
8. Domstolen bekræfter således, at "*straffelovgivningen og reglerne om behandlingen af straffesager*" principielt ikke "*enhører ... under Fællesskabets kompetence*" (præmis 47). Domstolen bemærker desuden, at det i rammeafgørelsens bestemmelser om sanktioner "*overlades ... til medlemsstaterne at vælge de strafferetlige sanktioner, der skal finde anvendelse*", idet disse sanktioner dog i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, skal "*være effektive, stå i et rimeligt forhold til lovovertrædelsen og have afskrækkende virkning*" (præmis 49).
9. Domstolen mener dog ikke, at det af andre bestemmelser i EF-traktaten, navnlig artikel 135 og artikel 280, stk. 4, modsætningsvis kan udledes, "*at man i forbindelse med iværksættelsen af miljøpolitikken må afvise enhver harmonisering på strafferettens område, uanset om den er så begrænset som i rammeafgørelsen, og selv om den er nødvendig for at sikre fællesskabsrettens effektive virkning*" (præmis 52).
10. Det er klart, at den lovgivning, som medlemsstaterne har vedtaget for at efterkomme rammeafgørelse 2003/80/RIA (i artikel 10, stk. 1, er der fastsat en frist til den 27. januar 2005), ikke bliver ugyldig, fordi rammeafgørelsen annulleres. Det må nu vise sig, om fællesskabslovgiveren, selv om der findes en sådan national lovgivning, alligevel vil finde det påkrævet at pålægge medlemsstaterne at træffe de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 1-7 i den annullerede rammeafgørelse, hvilket vil betyde, at de i fremtiden vil skulle opretholde disse foranstaltninger. Kommissionen bør oplyse, om den vil gå videre med det direktivforslag, den forelagde Europa-Parlamentet og Rådet den 15. marts 2001, eller den vil trække det tilbage og forelægge et ændret forslag på baggrund af Domstolens dom.